

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

FYLKESRÅDMANNEN
Samferdselsavdelingen

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep

0033 OSLO

28.10.2016

Deres ref.:

Saksbehandler: Hanne M. Eriksen Langø
Direkte innvalg: 51 51 65 24

Saksnr. 16/17349-4
Løpenr. 70678/16
Arkivnr. 243 N33

SØKNAD OM MIDLER TIL UTVIKLING OG INNFORING AV LAV- OG NULLUTSLIPPSTEKNOLOGI I FERGESEKTOREN

Vi viser til brev av 8.9.2016 med invitasjon til å søke om støtte til utvikling og innføring av lav- og nullutslippsteknologi i fergesektoren.

Vedlagt følger to søknader fra Rogaland fylkeskommune for fergesambandene Stavanger – Vassøy og Haugesund – Utsira.

Skulle det oppstå eventuelle spørsmål i forbindelse med søknadene kan disse rettes til Hanne Langø, hanne.lango@rogfk.no.

Med hilsen

Gottfried Heinzerling
samferdselssjef

Hanne M. Eriksen Langø
rådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Søknad ang. fergesambandet Stavanger – Vassøy
Søknad ang. fergesambandet Haugesund - Utsira

POSTADRESSE	BESØKSADRESSE	TELEFON	ORGANISASJONSNR.	BANKGIRO:
Postboks 130 Sentrum 4001 Stavanger	Arkitekt Echhoffsgt.1 Stavanger	51 51 66 00	971045698	3201.05.50520

E-POST: firmapost@rogfk.no

INTERNETT: www.rogfk.no

SØKNAD FRA ROGALAND FYLKESKOMMUNE

UTVIKLING OG INNFØRING AV LAV- OG NULLUTSLIPPSTEKNOLOGI I FERGESEKTOREN

Prosjektnavn

Nytt fergeanbud mellom Vassøy og Stavanger

Prosjektansvarlig

Hanne Langø, epost hanne.lango@rogfk.no, tlf 51 51 65 24

Organisasjonsnummer: 971045698

Kontonummer: 3201 05 50520

Andre prosjektdeltakere

- Kolumbus AS, kontaktperson Terje Øen, terje.oen@kolumbus.no, tlf 977 95 586

Prosjektbeskrivelse og gjennomføringsplan

Kolumbus er administrasjonsselskapet for kollektivtrafikk i Rogaland fylke. Selskapet er heleid av Rogaland Fylkeskommune og har ansvar for kjøp av fylkeskommunale transportoppgaver i Rogaland.

Kolumbus har i dag kontakt med L.Rødne & Sønner AS om rutekjøring med ferge mellom Stavanger sentrum og Vassøy. Strekningen er om lag 2,4 nautiske mil og trafikkeres av en ferge; MF Rygerbuen. Rygerbuen er bygget i 1998 og er en svært saktegående ferge. Totalt dieselforbruk pr år ligger på om lag 330 000 liter. Dagens kontrakt løper til 31. desember 2018, slik at det må lyses ut et nytt anbud for rutekjøringen om ikke lenge. Det er i denne sammenheng ønskelig å utrede mulighetene for mer miljøvennlige løsninger for denne fergestrekningen. I sambandet er det årlig ca 200 000 reisende og ca 80 000 kjøretøy.

I tillegg til at kontrakten løper ut om ikke lenge, er Stavanger kommune store planer om transformering av området i Stavanger sentrum hvor Vassøyferga i dag legger til. I dette prosjektet er det derfor mulig å tenke helt nytt mht teknologi uten at nødvendigvis dagens ruteopplegg og muligens heller ikke dagens infrastruktur vil legge begrensinger.

Basert på dette, og de nasjonale og lokale klimamål, er dette et egnet prosjekt for å forsøke å redusere utslipp med ny teknologi.

Det er derfor naturlig å se på alternative muligheter for Vassøyferga. Følgende spørsmål er derfor interessant å vurdere i forhold til et miljøperspektiv:

- Hvilken fossilfri teknologi er mulig i dette sambandet og hvilken fossilfri teknologi kan anbefales?
- Hvor bør ferga til Vassøy legge til gitt den teknologien som anbefales?
- Hvilke infrastrukturiltak med tanke på eventuell lading eller annen tilførsel av drivstoff/energi vil dette i tilfelle medføre?

Søknaden om støtte til dette prosjektet er todelt:

1. Det søkes om støtte til å undersøke hvilken lav- eller nullutslippsteknologi som er mest egnet i fergesambandet Stavanger sentrum – Vassøy.
2. Det søkes om støtte til å utarbeide et konkurransegrunnlag som på en best mulig måte ivaretar målet om lave eller ingen utslipp i sambandet.

Dagens ferge har et årlig dieselforbruk på 330 000 liter. Ved å ta i bruk en nullutslippsteknologi vil det gi en betydelig miljøgevinst.

Den kompetansen som blir tilegnet i prosjektgruppen vil kunne benyttes også ved senere konkurranser, spesielt i fergesektoren. Rogaland fylkeskommune har ansvar for flere fergesamband, slik at mulige resultater kan benyttes også i disse sambandene. Rogaland fylkeskommune ved Kolumbus har også ansvaret for konkurranseutsetting av hurtigbåtdriften i Rogaland. Selv om det er en større forskjell på drift av ferger og hurtigbåter, vil kunnskapen om ny miljøteknologi helt klart være overførbart.

Videre vil en modell for et konkurransegrunnlag kunne benyttes i mange typer anbud. Kolumbus er medlem av Kollektivtrafikkforeningen. Kollektivtrafikkforeningen sine medlemmer står for anskaffelser av ferge- og hurtigbåttjenester i alle landets fylker. Det er en kultur for å dele kunnskap i foreningen, spesielt når det gjelder konkurransegrunnlag. En modell for å utarbeide et konkurransegrunnlag for denne typen kontrakt vil således være interessant også for flere fylkeskommuner.

Kolumbus avholdt i september 2016 en dialogkonferanse i forbindelse med en utlysning av blant annet fergesambandet mellom Stavanger sentrum og Vassøy. Viktige avklarings spørsmål mht kontrakt som kom opp i denne konferansen var nødvendigheten av å avklare eierskap til materiell og infrastruktur. Ved innføring av ny teknologi kan det derfor være nødvendig av å vurdere nye forretningsmodeller. Dette håper vi å få støtte til å utarbeide en modell for.

Gjennomføringsplan

Dersom det gis støtte til prosjektet, har Kolumbus til hensikt å lyse ut et anbud med kort varighet med bruk av gammel teknologi i sambandet. Dette for å sikre at det blir tilstrekkelig med tid til å gjøre vurderinger av innføring av ny lav- eller nullutslippsteknologi. En tentativ gjennomføringsplan ser derfor slik ut:

Aktivitet	Periode	Tidsbruk
Dialogkonferanse	September 2016	
Kartlegge muligheter lav- eller nullutslippsteknologi.	Vår 2017	6 måneder
Forberedelse; infrastruktur, konkurransegrunnlag m.m.	Høst 2017 – vår 2018	12 måneder
Lyse ut konkurranse	Høst 2018	4 måneder
Tildeling kontrakt	Januar 2019	
Oppstart rutekjøring	Januar 2021	

Dagens anbudskontrakter har en varighet normalt på åtte år med mulighet for to års forlengelse. Med samme modell vil kontrakten løp fra 1. januar 2021 til 31. desember 2030, inkl opsjon på forlengelse.

Budsjett

Aktivitet	Budsjett	Hva kostnaden gjelder
Dialogkonferanse		
Kartlegge muligheter lav- eller nullutslippsteknologi	0,5 mill kr	Innleid konsulent. I tillegg kommer en betydelig egeninnsats i form av timer.
Grundig analyse av ett eller flere aktuelle alternativer	2,0 mill kr	Innleid konsulent. I tillegg kommer en betydelig egeninnsats i form av timer.
Forberedelse; infrastruktur, konkurransegrunnlag m.m.	1,0 mill kr	I denne fase er det nødvendig med bidrag av juridisk karakter og teknisk karakter. I tillegg kommer en betydelig egeninnsats i form av timer.
Lyse ut konkurranse		
Tildeling kontrakt		
Oppstart rutekjøring		

Samlet gir dette en prosjektkostnad på 3,5 mill kr. I tillegg kommer kostnader i forma av betydelig egeninnsats. Når det gjelder interne ressurser, er det i hovedsak fra Kolumbus.

Rogaland fylkeskommune søker således om inndekning av eksterne kostnader på til sammen **3,5 mill kr** til prosjektet om utvikling og innføring av lav- eller nullutslippsteknologi i sambandet Stavanger sentrum – Vassøy.

SØKNAD FRA ROGALAND FYLKESKOMMUNE

UTVIKLING OG INNFORING AV LAV- OG NULLUTSLIPPSTEKNOLOGI I FERGESEKTOREN

Prosjektnavn

Miljøtiltak MS Utsira

Prosjektansvarlig

Hanne Langø, epost hanne.lango@rogfk.no, tlf 51 51 65 24

Organisasjonsnummer: 971045698

Kontonummer: 3201 05 50520

Andre prosjektdeltakere

- Kolumbus AS, kontaktperson Terje Øen, terje.oen@kolumbus.no, tlf 977 95 586
- Rutebåten Utsira AS, kontaktperson Geirmund Lund, geirmund.lund@glskip.no, tlf 900 64 130

Prosjektbeskrivelse og gjennomføringsplan

Kolumbus er administrasjonsselskapet for kollektivtrafikk i Rogaland fylke. Selskapet er heleid av Rogaland Fylkeskommune og har ansvar for kjøp av fylkeskommunale transportoppgaver i Rogaland.

Kolumbus har i dag kontakt med Rutebåten Utsira AS om rutekjøring med ferge mellom Haugesund og Utsira. Kontrakten har en varighet til 31. desember 2024. Sambandet trafikkeres med MS Utsira som ble bygd i 2004. Strekningen er 14,2 nautiske mil, og farvannet er svært værhardt. Ferga har et årlig dieselforbruk på hele 1,6 mill liter. Det er således et betydelig potensiale til å redusere utslipp ved å innføre ny lavutslippsteknologi på dette sambandet.

Selskapets maskinsjefer har allerede starter arbeidet med å se på muligheter til og kostnader ved å bygge om hovedmotoren for å redusere Nox-utslipp. Her samarbeider en med motorleverandøren MAN Diesel & Turbo Norge AS. Maskinsjefene og MAN Diesel & Turbo Norge AS har startet arbeidet med å fremskaffe nøyaktige beregninger om utslipp, kostnad etc.

En løsning en arbeider med er oppgradering av hovedmotoren til:

SCR oppgradering til TIER III : 1,21 g NOx / kWh -> det tilsvarer dermed en NOx reduksjon på 52,5 tonn / år.

For å få gjort nødvendige forundersøkelser, kvalitetssikre prosjektet og ikke minst koble inn NoX - fondet for å kunne søke om nødvendig tilskudd til ombygging av hovedmotoren ser prosjektet seg nødt til å innhente kompetanse på dette feltet.

En vil samtidig benytte denne kompetanse for å se på muligheten for annen fremdrift av MS Utsira som for eksempel gass- og batteridrift.

Farvannet rutebåten trafikkerer i er svart værhardt. Det er derfor ønskelig at det gjøres en grundig forstudie på om det er mulig med andre løsninger enn bruk av diesel på denne strekningen. Kompetansen man tilegner seg ved en slik studie, kan benyttes også i andre tilsvarende samband.

Gjennomføringsplan

Det skal gjennomføres en mulighetsundersøkelse sammen med Rutebåten Utsira AS for å se hva som er mulig å gjøre med dagens hovedmotor for å redusere utslipp. Videre kan prosjektet utvides til å se på mulighetene til å erstatte dagens hovedmotor med helt annen teknologi. Det vil i så fall være en fase 2 av prosjektet.

Aktivitet	Periode	Tidsbruk
Fase 1 Kartlegge muligheter lav- eller nullutslippsteknologi for dagens hovedmotor. Det alternativet som velges kan i tilfelle gjennomføres i mars/april 2018 i forbindelse med klassing av fartøyet.	Vinter 2016/2017	4 måneder
Fase 2 Kartlegge muligheter for lav- eller nullutslippsteknologi for rutebåten. Farvannet rutebåten går i er svart værhardt (fartsområde 5), slik at det kreves grundige undersøkelser før man kan anbefale løsning.	Høst 2017	4 måneder

Dagens kontrakt løper til 31. desember 2024. Det er således mange år igjen av kontrakten. MS Utsira eies av Utsira kommune. Det er derfor ikke usannsynlig at dagens kontrakt blir forlenget ved utløpet av dagens kontraktsperiode. Det må i tilfelle avklares juridisk.

Budsjett

Aktivitet	Budsjett	Hva kostnaden gjelder
Fase 1 Kartlegge muligheter lav- eller nullutslippsteknologi for dagens hovedmotor	500 000 kr	Innleid konsulent og kompetanse fra motorleverandør. I tillegg kommer en betydelig egeninnsats i form av timer fra Kolumbus og Rutebåten Utsira AS.
Fase 2 Kartlegge muligheter for lav- eller nullutslippsteknologi for rutebåten. Farvannet rutebåten går i er svart værhardt (fartsområde 5), slik at det kreves grundige undersøkelser før man kan anbefale løsning.	500 000 kr	Innleid konsulent. I tillegg kommer en betydelig egeninnsats i form av timer fra Kolumbus og Rutebåten Utsira AS.

Samlet gir dette en prosjektkostnad på 1,0 mill kr. I tillegg kommer kostnader i form av betydelig egeninnsats fra både Kolumbus og Rutebåten Utsira.

Rogaland fylkeskommune søker således om inndekning av eksterne kostnader på til sammen **1,0 mill kr** til prosjektet om utvikling og innføring av lav- eller nullutslippsteknologi i sambandet Haugesund - Utsira.